



■ Costanja de Vries nodigt ouders uit die ondersteuning kunnen gebruiken om onder haar Woudenbergse paraplu te komen.

Joke van der Heide

‘Ik ben makelaar in buurvrouwen’

Jeugdzorg Woudenbergse jongeren

In de serie ‘Opvoeden met lef’ vertelt Constanja de Vries dat haar stichting ‘Buurtgezinnen.nl’ crisis bij gezinnen wil voorkomen. Dit is volgens haar mogelijk door gezinnen die problemen hebben op een informele manier te laten samenwerken met een ander gezin uit de buurt.

Joke van der Heide

De Stichting Buurtgezinnen.nl is 4,5 jaar geleden opgericht door Leontine Bibo.

Het idee is ontstaan door haar eigen ervaringen in de pleegzorg. Samen met haar man bood zij hulp als pleeggezin voor crisissituaties. Zij realiseerde zich dat zo’n gezin al lang in beeld is bij de jeugdzorg en dat hulpverlening in een eerder stadium de crisis voor de ouder(s) en het kind mogelijk zou kunnen voorkomen. Dat vroeg om hulpverlening op een andere manier in een eerdere fase. Zo werd het initiatief voor de Stichting Buurtgezinnen.nl genomen.

PARAPLU Door buurtgezinnen worden ouders die tijdelijk in de knel zitten gekoppeld aan ervaren ouders uit de buurt die hen willen ontlasten en ondersteunen. Als burens voor burens, legt Constanja de Vries uit. „Vroeger, toen we meer tijd hadden voor elkaar, ging dat op een natuurlijk manier. Met al die overvolle agenda’s is het nu mijn baan. Ik ben een soort buurvrouwen-makelaar.” En dat werkt effectief. De Vries nodigt ouders uit die ondersteuning kunnen gebruiken om onder haar Woudenbergse paraplu te komen. „Het mooie van buurtgezinnen is dat het onder de paraplu blijft. Vanwege de informele manier weet niemand dat het gezin gekoppeld is en hulp krijgt.”

EFFECTIEF Die hulp is vaak effectief, omdat vrijwilligers volgens haar meer impact hebben dan professionals. Zeker als die vrijwilliger zelf ervaringsdeskundige is en tijdens een kopje koffie of thee aangeeft dat zij als ervaren moeder die ‘problemen’ met haar kinderen ook had. Om dit te ondersteunen geeft De Vries een voorbeeld uit de praktijk van een jonge alleenstaande moeder met twee kinderen, die wordt ondersteund door een ervaren moeder van drie iets oudere kinderen.

MOOI VOORBEELD De jonge moeder heeft geen prettige situatie achter zich gelaten en is bewust verhuisd naar een andere regio waar zij niemand kent. Zij komt erachter dat alleen je kinderen opvoeden niet makkelijk is, en helemaal niet als je zelf ook iets te verwerken hebt. Daarnaast moet ze financieel erg oppassen, omdat ze maar een klein inkomen heeft. Ze voelt zich erg verantwoordelijk en wil het graag zelf doen, maar ze mist iemand die haar voorbeeld kan zijn. Iemand die haar tips kan geven, zonder iets op te leggen.

De ervaren moeder gaat het opvoeden gemakkelijk af. Ze is daar ook relaxed in en vindt het fijn dat ze iets voor een ander kan betekenen. Zij gaat regelmatig bij de jonge moeder op

de koffie en zij hebben het dan over vragen die de jonge moeder heeft met betrekking tot de opvoeding. Ook gaan ze samen naar de markt of boodschappen doen. Zij merkt dat de jonge moeder van haar overneemt dat opvoeden betekent dat je grenzen moet aangeven en dat je tegelijkertijd je kinderen de ruimte moet geven. Een andere positieve ontwikkeling vindt zij dat het oudste zontje sinds een tijdje bij haar gezin komt spelen. Hij vond dat in het begin spannend, omdat het voor hem nieuw was dat er een vader in het gezin is. Binnenkort gaat haar man met het jongetje hout halen voor de kachel, daar kijkt hij erg naar uit. Haar kinderen vinden het leuk dat hij komt spelen en zien hem als een klein ‘broertje’. Ze vindt het mooi om te zien dat hij vanalles leert van haar kinderen.

PREVENTIEF Hulpverlening via buurtzorg is vaak preventief en is bedoeld om, net als in dit voorbeeld, jeugdzorg te voorkomen. Buurtgezinnen wordt echter ook ingeschakeld naast andere hulpverlening. Als voorbeeld geeft De Vries aan dat het dochttertje van een moeder met intensieve therapie kan spelen bij een buurtgezin. Een ander voorbeeld is dat een buurtgezin er is voor de kinderen, van wie hun broertje ernstige ziek is en hun ouders regelmatig naar het ziekenhuis moeten.

In de praktijk zijn er uiteenlopende redenen om buurtgezinnen in te schakelen. Op de politieke vraag van de SGP of jeugdzorg met name speelt bij kinderen die te maken hebben met (v)echtscheidingen is haar antwoord nee. Zij denkt wel dat de impact van scheidingen wordt onderschat. Zij wil ouders daarvan bewust maken en adviseren om als het nodig is op tijd aan de bel te trekken.

LAAGDREMPELIG Een vertrouwenspersoon op school zou daarvoor, heel laagdrempelig, de aangewezen persoon kunnen zijn. De Vries merkt echter dat scholen al zoveel taken hebben die zij op moeten pakken. Daarnaast is succes mede afhankelijk van het feit of je letterlijk in de buurt bent, vindt zij. „Vroeger woonden de leerkrachten vaak in hetzelfde dorp en kwamen zij de gezinnen ook tegen in de supermarkt en op het voetbalveld, zodat sneller zichtbaar werd dat een kind hulp nodig had.”

‘GEZIEN’ VOELEN Als tip aan iedereen wil zij meegeven dat je met een klein gebaar mensen al kan helpen, door mensen het gevoel te geven dat ze gezien worden. Daar heeft ze een ‘ontroerend voorbeeld’ van. Tijdens een lezing vertelde een middelbare scholiere dat zij zo ongelukkig was dat zij voor de trein wilde springen en al in het spoorboekje het tijdstip had opgezocht. Haar favoriete muzikleraar was de enige persoon met wie zij voor haar gevoel contact had. Hij keek haar tijdens de les letterlijk aan, zij voelde zich gezien en besloot dat zij dit voor hem niet kon maken.

VERBINDINGSVONDEN Buurtgezinnen is ook onderdeel van het werkatelier dat zich bezig houdt met jeugdzorg binnen de Coöperatie De Kleine Schans. Dit werkatelier verzorgt de serie verbindingsavonden op de basisscholen in Woudenberg. Constanja de Vries: „We willen iedereen die bij jongeren betrokken is, uitnodigen om te komen en mee te praten. Van ouders tot hulpverleners. We willen niet zelf bedenken wat nodig is, maar horen vanuit de praktijk waar behoefte aan is, om zo effectieve jeugdzorg te bieden voor de jongeren in Woudenberg.”